

Stefan Grzesiak

Uniwersytet Szczeciński
Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania
Instytut Ekonometrii i Statystyki
stefan.grzesiak@usz.edu.pl

Robert Józwiak

Doradca gospodarczy
Steuerring, Rabenstr. 22B, Berlin-Konradshoehe
rbtjjozwiak@aol.com

WPLYW NOWYCH REGULACJI PODATKOWO-SOCJALNYCH W POLSCE NA PROCES PLANOWANIA TRANSGRANICZNEJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Streszczenie: W artykule ukazano analizę wpływu wprowadzonych w Polsce zmian Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych na proces planowania podatkowego działalności transgranicznej. W rozważaniach uwzględniono także program Rodzina 500+, ponieważ zasiłki na dzieci w większości krajów europejskich stanowią integralną część ich systemów podatkowych. Analizę poprowadzono na przykładzie działalności gospodarczej prowadzonej na terenie Polski oraz Niemiec, co zarówno z metodycznego, jak również praktycznego punktu widzenia wydaje się w pełni uzasadnione. Głównym narzędziem zastosowanym przez autorów były metody całkowitoliczbowego i nieliniowego programowania matematycznego. Do obliczeń wykorzystano oprogramowanie Matematica 9.0, a w niektórych przypadkach moduły stworzone przez autorów.

Słowa kluczowe: optymalizacja podatkowa, gospodarcza działalność transgraniczna, programowanie matematyczne.

JEL Classification: C44, H21.

Wprowadzenie

Dokonująca się integracja europejska ma znaczący wpływ na intensyfikację gospodarczych aktywności transgranicznych. Dla przedsiębiorców rozważających ewentualne podjęcie tego typu działalności konieczne staje się przeprowadzenie gruntownej analizy opłacalności planowanego przedsięwzięcia. Istotnym elementem tej analizy jest oszacowanie jego skutków, wynikających z przepisów podatkowo-socjalnych państwa, na którego terytorium ma być prowadzona

działalność. Nie bez znaczenia są przy tym określone tendencje zmian obowiązujących regulacji na tle ewolucji prawa podatkowego oraz modyfikacji zakresu świadczeń społecznych w Polsce. Regulacje te rozstrzygają w dużym stopniu o skali opłacalności inwestycyjnej na polskim rynku. Odpowiednie przepisy podatkowo-socjalne są też w stanie wyhamować w dużym stopniu zaangażowanie rodzimych podmiotów gospodarczych na rynkach zagranicznych. Mówiąc o przedsiębiorcach, mamy na myśli przede wszystkim niewielkie firmy rodzinne, gdyż polityka inwestycyjna dużych spółek oparta jest o inne priorytety i nie wiąże się bezpośrednio z opodatkowaniem dochodów osób fizycznych.

W pracy przedstawiono najistotniejsze zmiany taryfowe, które dokonały się w latach 2012-2017 w Polsce i w Niemczech w ramach opodatkowania dochodów osób fizycznych. Uwzględnione zostały przy tym także zmiany w zasiłkach rodzinnych oraz innych świadczeniach otrzymywanych na opiekę nad dziećmi, ponieważ w większości krajów europejskich stanowią one integralną część przepisów obejmujących podatek dochodowy od osób fizycznych. Wprowadzone zmiany przedstawiono w formie analizy porównawczej ze zmianami przeprowadzonymi w analogicznym okresie w prawodawstwie niemieckim. Porównanie to pozwoliło na wysunięcie określonych wniosków oceniających zmianę atrakcyjności inwestycyjnej Polski. Wybór Niemiec nie był przypadkowy. Duży stopień skomplikowania podatku dochodowego od osób fizycznych w Niemczech pozwala na przeprowadzenie stosunkowo wnikliwej analizy. Nie bez znaczenia jest również fakt, iż to właśnie rynek niemiecki stanowi główny kierunek inwestowania polskich przedsiębiorców.

1. Prezentacja i model decyzyjny problemu

Szeroki wachlarz alternatyw podatkowych przewidzianych przez niemieckie prawodawstwo podatkowe wymaga zastosowania zaawansowanych metod matematycznych. Szczególnie przydatnym narzędziem okazują się metody programowania matematycznego. Ich główną zaletą w podatkowych procesach decyzyjnych jest możliwość przeprowadzenia analiz wrażliwości rozwiązań na zmiany poszczególnych parametrów. Wspomnianych analiz dokonano przy użyciu wybranych metod programowania matematycznego. W szczególności zastosowano nieliniowe programowanie całkowitoliczbowe, które pozwoliło skonstruować i rozwiązać model decyzyjny, umożliwiający wybór dla danego dochodu z działalności gospodarczej optymalnego miejsca oraz formy jego opodatkowania. Założono przy tym, że przedsiębiorca posiada potencjał pozwalają-

cy wygenerować dochód z działalności gospodarczej w wysokości x . Dochód ten może zostać wypracowany i w konsekwencji opodatkowany alternatywnie na terenie Polski lub Niemiec. W celu uproszczenia obliczeń założono tożsamość dochodu z działalności gospodarczej oraz ostatecznego dochodu do opodatkowania. Dodatkowymi parametrami, które wykorzystano w obliczeniach, były pozostałe dochody podatnika oraz jego współmałżonki uzyskane na terenie Polski. Przeprowadzone obliczenia miały określić wpływ zmian wprowadzonych w polskim prawodawstwie na zwiększenie atrakcyjności polskiego rynku bądź obniżenie w stosunku do niego atrakcyjności rynku niemieckiego.

Model decyzyjny można schematycznie przedstawić w następującej postaci¹:

$$\begin{aligned} \min \{ & \alpha_1 \cdot [\beta_1 \cdot (\text{PNO}(x) + \beta_2 \cdot (\eta_1 \cdot \text{PNNOi}(x, dp) + \eta_2 \cdot \text{PNNOm}(x, dp, dpz))) + \\ & + \delta_1 \cdot (\theta_1 \cdot (\text{PPOni}(x, dp) + \text{PPOniz}(dpz)) + \theta_2 \cdot \text{PPOnm}(x, dp, dpz)) + \delta_2 \cdot (\text{PPLn}(dp) + \\ & + \text{PPOniz}(dpz))] + \alpha_2 \cdot [\gamma_1 \cdot (\lambda_1 \cdot (\text{PPOi}(x, dp) + \text{PPOiz}(dpz)) + \\ & + \lambda_2 \cdot \text{PPOm}(x, dp, dpz)) + \gamma_2 \cdot (\text{PPL}(x, dp) + \text{PPOiz}(dpz))] \} \end{aligned} \quad (1)$$

$$\alpha_1, \alpha_2, \beta_1, \beta_2, \gamma_1, \gamma_2, \delta_1, \delta_2, \eta_1, \eta_2, \lambda_1, \lambda_2, \theta_1, \theta_2 \in \{0, 1\} \quad (2)$$

$$\alpha_1 + \alpha_2 = 1 \quad (3)$$

$$\beta_1 + \beta_2 = 1 \quad (4)$$

$$\theta_1 + \theta_2 = 1 \quad (5)$$

$$\eta_1 + \eta_2 = 1 \quad (6)$$

$$\gamma_1 + \gamma_2 = 1 \quad (7)$$

$$\delta_1 + \delta_2 = 1 \quad (8)$$

$$\lambda_1 + \lambda_2 = 1 \quad (9)$$

$$\delta_2, \gamma_2 = 0^2 \quad (10)$$

$$x, dp, dpz \geq 0 \quad (11)$$

Poszczególne człony funkcji celu reprezentują funkcje taryfowe odpowiednich alternatyw opodatkowania dochodu w obu krajach:

PNNOi – obciążenie podatkowe dochodów z działalności gospodarczej w Niemczech (x) przy wyborze Niemiec jako miejsca opodatkowania tych dochodów.

¹ Szerzej o konstrukcji tego i podobnych modeli w pracy: [Józwiak, 2014, rozdz. 4].

² Jeśli dodatkowymi dochodami dp nie są dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej.

Obciążenie to powstaje przy indywidualnym rozliczeniu decydenta na bazie nieograniczonego obowiązku podatkowego w Niemczech.

PNNom – całkowite obciążenie podatkowe decydenta oraz jego mieszkającego w Polsce współmałżonka, wynikające ze wspólnego rozliczenia na bazie nieograniczonego obowiązku podatkowego w Niemczech. Opodatkowaniu podlegają dochody z działalności gospodarczej (x). Polskie dochody decydenta (dp) oraz jego współmałżonka (dpz) wpływają jedynie na efekt progresji.

PNO – wysokość całkowitego niemieckiego obciążenia podatkowego dochodów z działalności gospodarczej przy wyborze Niemiec jako miejsca opodatkowania przy zastosowaniu ograniczonego obowiązku podatkowego. Opodatkowaniu podlegają jedynie dochody z działalności gospodarczej (x). Efekt progresji nie występuje.

PPOni – podatek dochodowy od osób fizycznych na zasadach ogólnych w Polsce, wynikający z indywidualnego rozliczenia decydenta przy wyborze Niemiec jako miejsca opodatkowania dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej. Opodatkowaniu podlegają jedynie polskie dochody decydenta (dp). Dochody z działalności gospodarczej (x) mają wpływ na efekt progresji.

PPOniz – podatek dochodowy od osób fizycznych w Polsce na zasadach ogólnych, wynikający z indywidualnego rozliczenia współmałżonka przy wyborze Niemiec jako miejsca opodatkowania dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej. Opodatkowaniu podlegają jedynie dochody współmałżonka (dpz). Efekt progresji nie występuje.

PPOnm – podatek dochodowy od osób fizycznych w Polsce na zasadach ogólnych, wynikający ze wspólnego rozliczenia współmałżonków przy wyborze Niemiec jako miejsca opodatkowania dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej. Opodatkowaniu podlegają polskie dochody (dp) oraz (dpz). Dochody z działalności gospodarczej (x) wpływają na efekt progresji.

PPLn – liniowy podatek dochodowy w Polsce przy wyborze Niemiec jako miejsca opodatkowania dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej. Opodatkowaniu podlegają wyłącznie dochody z działalności gospodarczej (x). Ze względu na liniowość funkcji taryfowej brak jest efektu progresji.

PPOi – podatek dochodowy od osób fizycznych w Polsce na zasadach ogólnych według skali podatkowej, wynikający z indywidualnego rozliczenia decydenta przy wyborze Polski jako miejsca opodatkowania. Opodatkowaniu podlegają dochody (x) oraz (dp). Efekt progresji nie występuje.

PPOiz – podatek dochodowy od osób fizycznych w Polsce na zasadach ogólnych, wynikający z indywidualnego rozliczenia współmałżonka przy wyborze

Polski jako miejsca opodatkowania dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej. Opodatkowaniu podlegają jedynie dochody współmałżonka (*dpz*). Efekt progresji nie występuje.

PPOm – podatek dochodowy od osób fizycznych w Polsce na zasadach ogólnych wynikający ze wspólnego rozliczenia współmałżonków przy wyborze Polski jako miejsca opodatkowania dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej. Opodatkowaniu podlegają polskie dochody (*x*), (*dp*) oraz (*dpz*). Nie występuje efekt progresji podatkowej.

PPL – liniowy podatek dochodowy w Polsce.

Odzwierciedleniem zadania polegającego na wyszukaniu optymalnego miejsca i sposobu opodatkowania jest przedstawione na rysunku 1 drzewo decyzyjne. Zamieszczone tam zmienne decyzyjne oznaczają odpowiednio:

a_1 – wybór Niemiec jako miejsca opodatkowania jako alternatywa optymalna, a wtedy:

β_1, β_2 – ograniczony lub nieograniczony obowiązek podatkowy w Niemczech,

δ_1, δ_2 – opodatkowanie dochodów w Polsce na zasadzie ogólnej lub poprzez podatek liniowy,

$\varepsilon_1, \varepsilon_2$ – wybór odliczeń na dzieci lub wybór zasiłku,

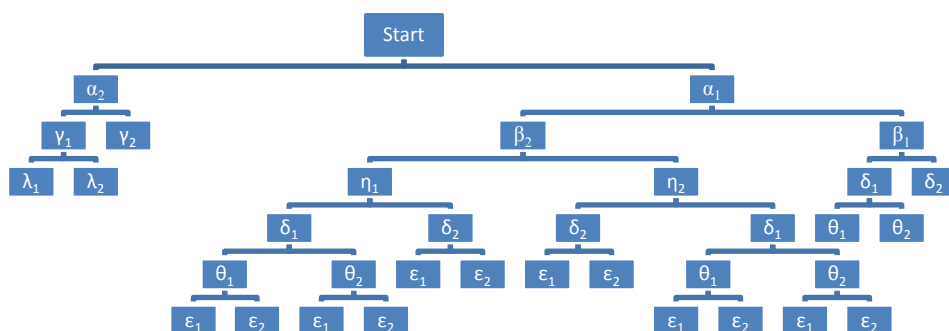
η_1, η_2 – rozliczenie indywidualne lub ze współmałżonkiem w Niemczech,

θ_1, θ_2 – podatek dochodowy na zasadach ogólnych wynikający z indywidualnego rozliczenia współmałżonka lub ze wspólnego rozliczenia małżonków;

a_2 – wybór Polski jako miejsca opodatkowania, a wtedy:

γ_1, γ_2 – opodatkowanie dochodów w Polsce na zasadzie ogólnej lub poprzez podatek liniowy,

λ_1, λ_2 – rozliczenie podatku w Polsce indywidualnie lub ze współmałżonkiem.

Rys. 1. Drzewo decyzyjne problemu określenia optymalnego miejsca i sposobu opodatkowania dochodów

Źródło: Opracowanie własne.

2. Wybrane zmiany w prawodawstwie polskim w latach 2012-2016

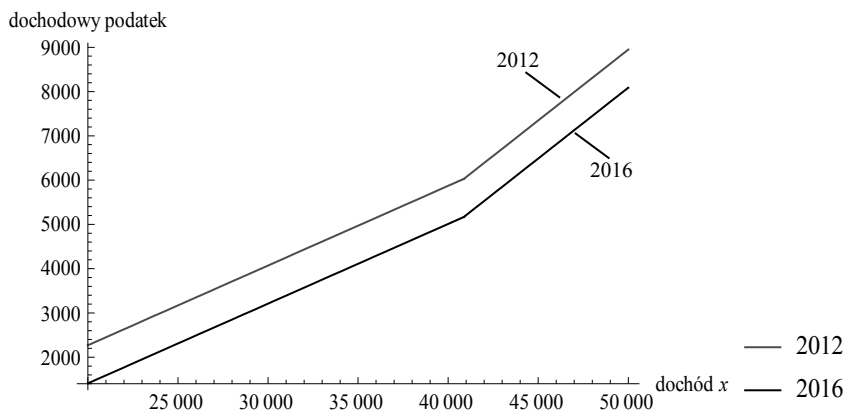
W ostatnich pięciu latach nie wprowadzono wprawdzie w Polsce zbyt wielu istotnych zmian w przepisach odnoszących się do podatku dochodowego od osób fizycznych, ale prawdziwym przełomem stały się nowe regulacje dotyczące ulg podatkowych na dzieci (ulga prorodzinna) oraz wprowadzony w ubiegłym roku program Rodzina 500+. W roku rozliczeniowym 2012 przysługiwała ulga podatkowa na każde dziecko³ spełniające wymogi art. 27f Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (uopdof) w wysokości 1112,04 PLN. Ulga ta podlegała bezpośredniemu odliczeniu od podatku.

W roku 2013 podniesiono wysokość ulgi na trzecie dziecko do kwoty 1668 PLN oraz na czwarte i kolejne dzieci do wysokości 2224 PLN. Jednocześnie wprowadzono górną granicę rocznych dochodów rodziców w wysokości 112 000 PLN w przypadku rodziny z jednym dzieckiem. Istotne zmiany wprowadzono w roku 2014. Polegały one na umożliwieniu zwrotu niewykorzystanej ulgi w sytuacji, gdy przekraczała ona kwotę podatku. Stanowiło to istotne udogodnienie dla osób najniżej zarabiających. Jednocześnie podniesiono wysokość ulgi na trzecie dziecko do 2000,04 PLN oraz na czwarte i kolejne do 2700 PLN. Istotne przesunięcie w dół funkcji taryfowej podatku dochodowego od osób fizycznych w wyniku zmian ulgi prorodzinnej zademonstrowano na rysunku 2. Funkcje taryfowe odnoszą się do małżeństwa posiadającego troje dzieci.

Mimo iż wprowadzone w 2016 r. świadczenia wychowawcze w ramach programu Rodzina 500+ nie są elementem polskiego prawa podatkowego, są

³ Dotyczy dzieci spełniających wymogi art. 27f ust. 1 uopdof [Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych..., 2002].

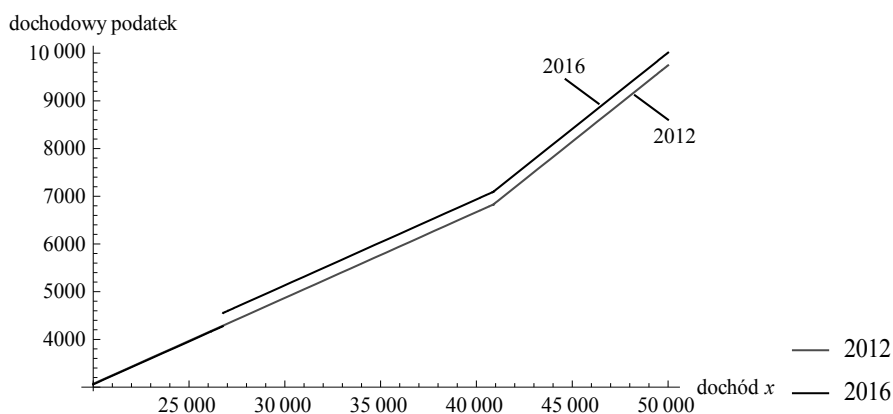
jednak odpowiednikiem analogicznych świadczeń w innych krajach europejskich, stanowiących integralną część odpowiednich regulacji podatkowych. Program 500+ ma istotny wpływ na decyzję o podjęciu ewentualnej działalności gospodarczej na terenie innego państwa, ponieważ w istotny sposób redukuje atrakcyjność świadczeń tam wypłacanych.

Rys. 2. Wpływ zmian ulgi prorodzinnej w latach 2012-2016 na wysokość podatku dochodowego od osób fizycznych dla małżeństwa z trojgiem dzieci [EUR]

Źródło: Opracowanie własne.

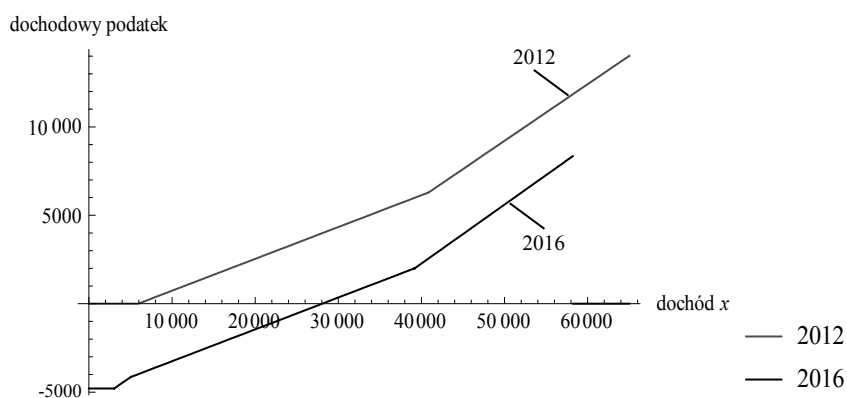
Inaczej wygląda sytuacja w przypadku osób posiadających jedno dziecko. Dla nich wprowadzone zmiany okazały się niekorzystne, co zilustrowano na rysunku 3.

Rys. 3. Wpływ zmian ulgi prorodzinnej w latach 2012-2016 na wysokość podatku dochodowego od osób fizycznych dla małżeństwa z jednym dzieckiem [EUR]

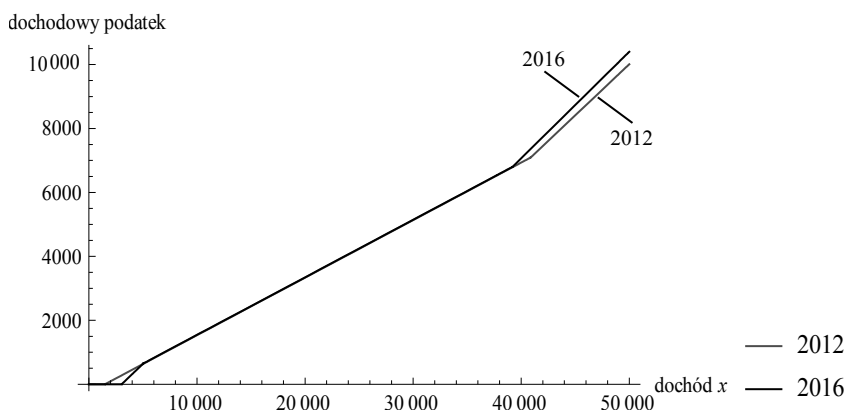
Źródło: Opracowanie własne.

Na rysunku 4 przedstawiono porównanie funkcji taryfowej z roku 2012 z funkcją taryfową z 2016 r., rozszerzoną o świadczenia w ramach programu 500+. Od 01 stycznia 2017 r. uległa podwyższeniu do 6600 PLN kwota wolna od podatku dochodowego od osób fizycznych. Na regulacji tej zyskały osoby, których dochody mieszczą się w przedziale od 3090 PLN (dotychczasowa kwota wolna) do 11 000 PLN. Stratni natomiast są podatnicy zarabiający ponad 85 528 PLN. Ponieważ tych drugich jest więcej, a przy tym podlegają oni zdecydowanie wyższej skali podatkowej, dziwi często spotykane określanie tej regulacji jako ulga podatkowa. Wątpliwości te potwierdza rysunek 5.

Rys. 4. Wpływ programu Rodzina 500+ na obniżenie skutków podatku dochodowego od osób fizycznych dla małżeństwa z trojgiem dzieci [EUR]

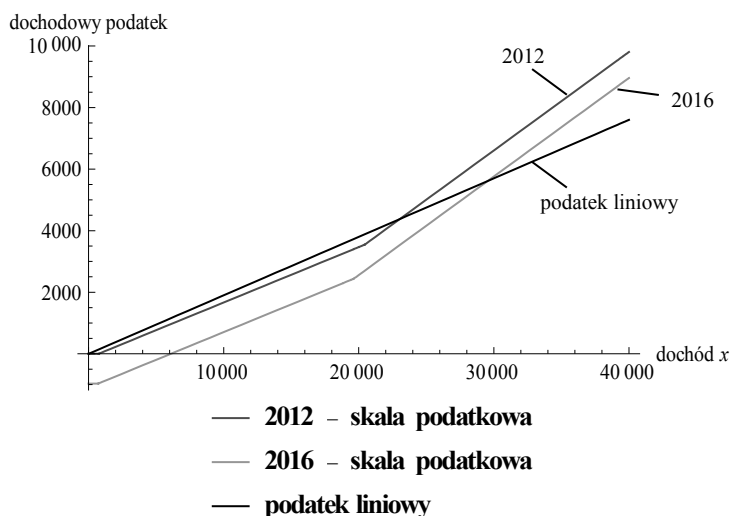
Źródło: Opracowanie własne.

Rys. 5. Wpływ podniesienia kwoty wolnej na wysokość podatku dochodowego dla bezdzielnego małżeństwa [EUR]

Źródło: Opracowanie własne.

Wprowadzone w latach 2012-2016 zmiany wpłynęły w pewnym stopniu na obniżenie preferowania podatku liniowego w stosunku do opodatkowania na zasadach ogólnych. Zmiana kwoty wolnej od podatku nie wpływa w żaden sposób na przesunięcie punktu krytycznego, ponieważ leży on w przedziale nieobjętym zmianami.

Rys. 6. Wpływ zmian ulgi prorodzinnej w latach 2012-2016 na położenie punktu krytycznego wyznaczającego zakres preferencji podatku liniowego [EUR]

Źródło: Opracowanie własne.

3. Wybrane zmiany w prawodawstwie podatkowym w Niemczech w latach 2012-2017

Na obciążenie podatkowe osoby fizycznej prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą mają wpływ podatek dochodowy (Einkommensteuer), podatek przemysłowy (Gewerbesteuer), podatek solidarnościowy (Solidaritätssteuer) oraz podatek kościelny (Kirchensteuer). Ostatni z nich jest obligatoryjny tylko dla członków określonych grup wyznaniowych, stąd może on zostać w dalszych rozważaniach pominięty. Taryfy podatku solidarnościowego oraz przemysłowego nie uległy w ostatnich latach żadnym modyfikacjom, natomiast zmiany odnoszące się do taryfy podatku dochodowego od osób fizycznych w Niemczech miały jedynie charakter kosmetyczny. Podnoszona systematycznie kwota wolna od podatku oraz kwoty stanowiące granice poszczególnych przedziałów docho-

dowych wyznaczanych przez poszczególne funkcje taryfowe⁴ mają jedynie zadanie zapobieżenia tzw. zimnej progresji⁵. Kwota wolna od podatku wynosi aktualnie 8653 EUR.

Tabela 1. Wzrost wysokości świadczeń na dzieci oraz przysługującej na każde dziecko kwoty wolnej od podatku w Niemczech [EUR]

Rok	Pierwsze dziecko	Drugie dziecko	Trzecie dziecko	Czwarte i kolejne dzieci	Kwota wolna*
2012	184	184	190	215	3004
2016	190	190	196	221	3624

* W przypadku małżeństwa kwota ta ulega podwojeniu.

Źródło: Opracowanie własne.

Zwiększeniu uległy również wysokość świadczeń przysługujących na dzieci⁶ oraz alternatywna wobec nich, przysługująca na każde dziecko, kwota wolna od podatku⁷. Dokonane zmiany zostały przedstawione w tabeli 1. Na rysunku 7 przedstawiono, jak marginalny jest wpływ wprowadzonych zmian na wysokość opodatkowania osoby prowadzącej działalność gospodarczą w Niemczech.

4. Wpływ nowych regulacji na opłacalność opodatkowania działalności w Niemczech

Zastosowanie prezentowanego modelu pozwala na wybór optymalnego miejsca i sposobu opodatkowania dla każdej wysokości przewidywanego dochodu z działalności gospodarczej. Parametrami modelu są pozostałe dochody decydenta oraz jego współmałżonki, jak również liczba posiadanych dzieci.

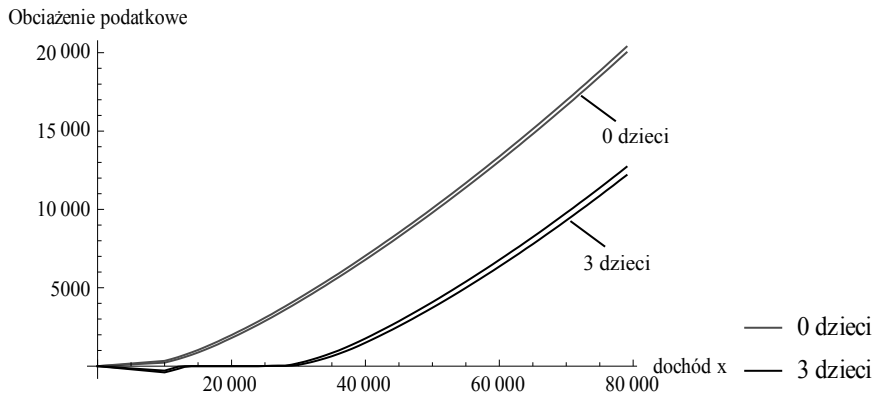
W wyniku dokonanych wyborów można wykreślić krzywą odzwierciedlającą optymalne wysokości całkowitego rodzinnego obciążenia podatkowego, w zależności od wysokości przewidywanego dochodu dla przypadku wyboru miejsca opodatkowania w Niemczech oraz w Polsce. Punkt przecięcia tych krzywych wyznacza wysokość maksymalnego dochodu, dla którego bardziej opłacalne jest opodatkowanie dochodu w Niemczech.

⁴ W myśl §32a(1) EStG [Einkommensteuergesetz, 2009] podatek dochodowy od osób fizycznych w Niemczech jest definiowany w czterech przedziałach dochodowych.

⁵ Efekt zimnej progresji polega na niezamierzonym wzroście stawki podatkowej wywołanej przez inflację.

⁶ Tzw. Kindergeld (pieniądze dla dzieci) według §62 ESStG [Einkommensteuergesetz, 2009].

⁷ Kwota wolna od podatku według §32(6) EStG [Einkommensteuergesetz, 2009].

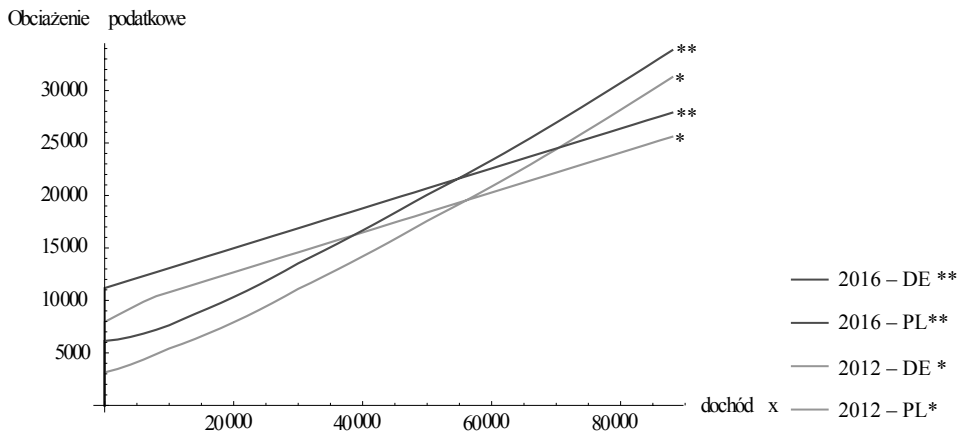

Rys. 7. Zmiana obciążenia podatkowego w Niemczech w wyniku zmian taryfowych w latach 2012-2016 [EUR]

Źródło: Opracowanie własne.

Na rysunku 8 przedstawiono odpowiednie krzywe obciążeń dla obu przypadków w latach 2012 oraz 2016. Krzywe wyznaczono dla następujących wartości parametrów:

Uzyskane w Polsce pozostałe dochody podatnika	10 000 EUR
Uzyskane w Polsce dochody żony	40 000 EUR
Liczba posiadanych dzieci	2

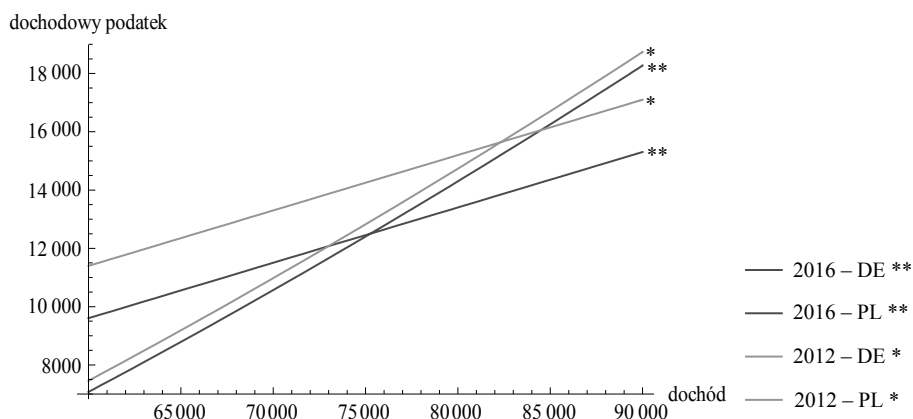

Rys. 8. Krzywe całkowitego obciążenia podatkowego przy opodatkowaniu dochodów w Polsce oraz w Niemczech w latach 2012 (kolor czerwony) oraz 2016 (kolor zielony)

Źródło: Opracowanie własne.

Z rysunku 8 wynika, że wprowadzone w polskim prawie regulacje nie wpłynęły na obniżenie atrakcyjności podatkowej Niemiec. Z racji wysokich dochodów podlegających opodatkowaniu w Polsce efekt progresji w Niemczech jest na tyle silny, że niezależnie od wysokości dochodów z działalności gospodarczej obciążenie dochodowe w Niemczech determinowane jest przez taryfę ograniczonego obowiązku podatkowego, która nie uwzględnia kwot wolnych na dzieci. W przypadku ograniczonego obowiązku podatkowego podatnik nie nabyla również prawa do zasiłku na dziecko.

Sytuacja wyglądać będzie diametralnie inaczej, jeśli założymy, że dochody uzyskane w Polsce są niższe lub jeśli ich nie ma wcale, co bardziej odpowiada polskim realiom. Taka sytuacja została przedstawiona na rysunku 9. Górna granica opłacalności opodatkowania dochodów w Niemczech przesuwają się w kierunku niższych dochodów. Efekt wzmacnia się wraz ze wzrostem liczby dzieci. Jest on wywołany koniecznością redukcji świadczeń na dzieci w Niemczech o kwotę odpowiadającą świadczeniu polskiemu⁸.

Rys. 9. Krzywe całkowitego obciążenia podatkowego przy opodatkowaniu dochodów w Polsce oraz w Niemczech w latach 2012 oraz 2016 dla dwojga dzieci przy braku dochodów uzyskanych na terenie Polski [EUR]

Źródło: Opracowanie własne.

⁸ Aktualnie istnieje spór prawny, czy polskie świadczenia w ramach Programu 500+ odpowiadają świadczeniom określonym w §65(1) Nr. 2 EStG. Urzędy niemieckie oczekują aktualnie na rozstrzygnięcia sądowe.

Podsumowanie

Zdaniem ekspertów wprowadzenie programu Rodzina 500+ nie przyniesie oczekiwanych efektów demograficznych. Jednak program ten być może wywoła szereg pozytywnych efektów ubocznych dla gospodarki polskiej. Jednym z nich może stać się ograniczenie opłacalności prowadzenia działalności gospodarczej poza granicami kraju, a dokładniej ujmując, opłacalności jej opodatkowania w państwie, w którym jest wykonywana. Należy bowiem zauważyć, iż podatnik prowadzący transgraniczną działalność gospodarczą dysponuje dużymi prawnymi możliwościami dokonania dla niego korzystniejszego wyboru miejsca opodatkowania. Prowadząc działalność na terenie Niemiec, może nie ustanowić tam miejsca zamieszkania⁹ lub miejsca pobytu¹⁰, jak również nie założyć na terenie Niemiec zakładu¹¹, co skutkuje odprowadzeniem w Polsce podatku od dochodów uzyskanych na terenie Niemiec. Program Rodzina 500+ oraz wzmocnione w ostatnich latach ulgi prorodzinne mogą zatem przynieść Polsce dodatkowe wpływy podatkowe.

Literatura

- Einkommensteuergesetz (2009), BGBl. I S. 3366, v. 08.10.2009 r., Ostatnia zmiana w wyniku art. 9 ustawy z dnia 23.12.2016 r., BGBl. I S. 3191.
- Internationale Steuerplanung (2005), Herne: NWB-Verlag, Neue Wirtschafts-Briefe.
- Grotherr S. (2003), *Grundlagen der internationalen Steuerplanung* [w:] S. Grotherr (Hrsg.), *Handbuch der internationalen Steuerplanung*, Verlag, Herne–Berlin.
- Józwiak R. (2014), *Wykorzystanie matematycznych technik decyzyjnych do optymalizacji miejsca i sposobu opodatkowania dochodu*, Rozprawa doktorska, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin.
- Selera P. (2010), *Międzynarodowe a unijne prawo podatkowe w kontekście opodatkowania zysków przedsiębiorstw*, Wolters Kluwer, Warszawa.
- Scheffler W. (2013), *Besteuerung von Unternehmen III. Steuerplanung*, Verlag C.F. Müller, Heidelberg.
- Tawarmalani M., Sahinidis N.V. (2003), *Convexification and Global Optimization in Continuous and Mixed – Integer Nonlinear Programming (Nonconvex Optimization and Its Applications)*, Kluwer Academic Publishers, Groningen.

⁹ Por. §1(1) EStG w powiązaniu z§8 AO (AO – niemiecka ordynacja podatkowa).

¹⁰ Por. §1(1) EStG w powiązaniu z§9 AO.

¹¹ Por. §1(4) EStG, §49(1) Nr. 2 EStG, §12 AO, art. 5 umowy między RFN i RP w sprawie unikania podwójnego opodatkowania.

Umowa między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu w zakresie podatków od dochodu i majątku z 18.12.1972 r., Dz.U. z 1975 r., nr 31, poz. 163.

Ustawa o podatku dochodowym (2012) od osób fizycznych z 22.07.1991 r., Dz.U., nr 80, poz. 350, tekst jednolity Dz.U. z 2012 r., poz. 61.

INFLUENCE OF THE NEW SOCIAL AND TAX REGULATIONS IN POLAND ON THE PROCESS OF PLANNING THE TRANSNATIONAL BUSINESS ACTIVITY

Summary: In the article, the analysis of the influence of introduced in Poland, changes of the Act on Personal Income Tax on the process of tax planning of the transnational activity, was analysed. The considerations also included the Rodzina 500+ Programme because child benefits in most European countries are the integral part of their tax systems. The analysis was conducted on the example of the business activity run on the areas of Poland and Germany, which seems to be justified from both methodological and practical point of view. The main tool, used by the authors, were the methods of integer and non-linear mathematical programming. The calculations were performed in the Mathematica 9.0 software and, in some cases, in the modules created by the authors.

Keywords: tax optimisation, transnational business activity, mathematical programming.